

SENTINELA

ANUL II, Nr. 38
7 Septembrie 1941

GAZETA OSTĂȘEASCĂ A NAȚIUNII

APARE DUMINICĂ
Înregistrată la Tribunalul Ilfov Nr. 1, C. sub Nr. 623/1939

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
B-dul Lascăr Catargiu, 21 - București
TELEFON: 2.22.27. - 2.05.26.

F I I I L U P O A I C E I

Legenda ne spune că pe vremuri în ținutul Italiei de azi o fiică de rege, născând în închisoare doi copii—un păzitor i-a pus într-o albie și le dăde drumul pe apa Tibrului. Peste puțin timp, albia se opri la marginea unei păduri, unde o lupoaică, a cărei pui fuseseră uciși de vânători, le dădu să sugă. Mai

târziu, niște ciobani crescură copiii și astfel, Romul și Remus se făcură mari și viteji, iar pe locul unde îi alăptase lupoaica, ei zidiră cetatea Romei.

În decursul veacurilor, locuitorii acestei cetăți, Romanii, înmulțindu-se, făcură o armată puternică, cu împărați și generali vestiți și cuprinsură lumea. O parte dintre ei veniră și în Dacia, unde prin înscutirea cu viteazul popor dac, dădură

naștere Poporului Român. Sute de ani neamul nostru a stat de strajă la poarta Europei, luptând contra năvălirilor mongole.

În totdeauna țara noastră și-a îndreptat cu drag ochii către sora ei mai mare, Italia, și către cetatea de obârșie. Lupoaica dela Tiberu stă ca o mărturie de preț în orașele românești și suntem mândri că în vinele noastre curge sângele vitejilor romani care au fost vestiți stăpânitori ai lumii.

Astăzi, după 18 veacuri, ostașii porniți din Roma cea bătrână, ne găsesc la datorie, ținând plept mongolilor dela Răsărit, împreună cu camarazii germani. Frați de același sânge, feciorii lupoaicei s'au întâlnit pe același front de luptă contra bolșevismului. Virtuțile străbunilor romani de cari dăm azi dovadă ne vor ajuta să câștigăm izbânda deplină.

Cu gândul la cei cari luptă pe front spre a ne făuri o soartă mai bună, strigăm din tot sufletul:

Trăiască Italia și aliații noștri!

„Sentinela”

Alături de frații italieni

OSTAȘI,

Am trecut de mult Nistrul și înaintăm până departe peste Bug și peste Nipru, până la frumoasa Odessa, vechea colonie a strămoșilor noștri Romani, de pe țărmurile Mării Negre. Dar abia dincolo de apa Nistrului a început pentru noi marea luptă pentru un gând mai înalt: de bunătate, de dreptate, de înfrățire omenească, la înfrățirea odrului sântom mândru, că aducem paries noastră de jertfă.

Am luptat mai întâi pentru dreptul și dreptatea noastră de boldeșeni. În scurtă vreme, am izbucnit să aducem izbândă în marea familie românească pământurile românești ale Bucovinei și Basarabiei. Acum luptăm pentru creștinătatea, pentru cultură și civilizație, pentru omenească. În această înțeleasă am fost ajutați cu prietenie de camarazii noștri germani, cu care ne-am împleșit destinele și ne-am înfrățit pe câmpul de onoare, în sacrificiul de sânge.

Pășind pe un pământ nou, unde multe suferințe și nedreptăți așteptau mântuirea, ne îndrăgim falnic în ochii tuturor, ne acoperim de mare cinste, căci avem mulțumirea să ne facem doctoria către țară, Rege și Conducător, și, totodată, să conștientăm la saloarea omenească de graul blestem al bolșevismului.

Că să vedeți că de mare și însemnată e bătălia aceasta, la care așteptăm să luăm parte, priviți în jurul vostru. Vedeți de mult străni uniți cu noi, pe camarazi germani, care luptă fără oclădare pentru același gând înalt și același ideal.

Dar veți mai vedea totuși de curând, înfrățirea și dăruia, pe frații noștri italieni, veniți de departe, din țara lor frumoasă, nemai soare și grădini. În uniforme cenușii, cu ochi negri și aprinși, cu graul răsunător și melodios, astăzi italieni, vijeți de apă vache, au trecut peste multe țări până ce au ajuns la brâu de foc înaintea Europei pe aliații germani și români împotriva bolșevismului.

Țară cotropită de sovietici n'aveau să opere, căci strălucita Italia a depus eforturi pentru jafuri și omor. Iar în n'aveau de judecată. Dar nu trebuie numai dăruia să se înțeleasă în zădăric sau nedreptatea, pentru că sufletul să se umple de indignare, să sară și să încredințeze mâna pe armă. După cum există o omenească a oamenilor, există o omenească a neamurilor. Și eu cînt jertfa și mai largă și nu disimulată, eu atîd e mai frumoasă lăla, o minunată pildă ne dau soldații italieni.

Poporul italian are multe greutăți, de îndrăgim și lupte vajnice de înfruntare, pe pământ, în aer și pe apă, pentru apărarea propriilor sale patrii. Totuși, n'a pregătit să se înțeleasă luptători și aici în război, mărșăluie și se dă o bătălie cumplită, de izbândă căreia

Frăția de arme româno-italiană

Pentru apărarea sfintei Cruci și spre a stărpi bolșevismul, soldații italieni luptă și mor astăzi pe câmpurile Ucrainei, alături de soldații români.

Faptul acesta nu este o întâmplare: așa trebuia să fie și nu se putea să fie altfel. Căci așa a hotărât, de multă vreme, soarta, ca Românii și Italianii să se alieze întotdeauna alături, pe câmpurile de bătălie.

Acum un pătrar de veac, în războiul trecut, România și Italia au luptat împreună, nu împotriva Germaniei, ci împotriva Austro-Ungariei, pentru a elibera pe Românii și pe Italianii care erau ținuți în robie de fosta monarhie austro-ungară.

Tot de-acum un pătrar de veac, și Românii și Italianii sunt dușmanii neînduplecați ai bolșevicilor.

În 1921, Italia întregă s'a ridicat ca un singur om împotriva bolșevismului, care începuse să se răspândească otrava, după război, în frumoasa peninsula italiană. Din această luptă s'a născut FASCISMUL, apărător al familiei, al muncii și al bunei rânduieli. Iar în anul 1934, voluntarii italieni s'au războit cu Bolșevicii pe pământul Spaniei, ajutând pe Spanioli să-i răpună și să-i alunge din casa lor.

Românii au făcut cunoștință cu Bolșevicii chiar din anul 1917, când a izbucnit revoluția roșie. Atunci se găseau pe pământul Moldovei trei corpuri de armată rusești, pe care armatele românești le-au dezarmat și le-au îgonit de pe pământul țării

noastră. Doi ani mai târziu, buruiana rea prinsese rădăcini la Budapesta, la Bel-Khun. Trupele românești au ocupat capitala Ungariei, gonind pe Bolșevici și de acolo.

Acum, lupta continuă, aceeași vache luptă a popoarelor cumiști împotriva nebuliei. Românii și Italianii nu puteau fi decât anii lângă alții.

Un mare dregător italian lmi spune, la începutul anului trecut, că hotarul Italiei se găsește la Nistru. Grăind așa, el voia să spună că interesele Italiei merg până acolo, iar aceste interese cer ca pe malurile Nistrului să stăpânească Românii, și nu Bolșevicii.

Astăzi, putem spune și noi că hotarul României se găsește la Adriatică. Grăind așa, noi spunem că interesele românești cer ca pe malurile Adriaticii să fie stăpâni Italianii, și nu Bolșevicii.

Soldații români care luptă și mor în Răsărit, apără despotivă și pământul Italiei și pământul României. Soldații italieni, care luptă și mor lângă ai noștri, apără și pământul României, dar și pe al Italiei. Căci, fără războiul de astăzi, fără frăția de arme română, germană și italiană, Bolșevicii, înarmați până în dinți, ar fi ajuns dintr'un salt la Dunăre și pe urmă la Adriatică.

După care ar fi venit prăpădul, pentru noi și pentru toată Europa.

N. L. HERESCU.

Italia eternă

Tu veche Romă, 'ntre colțuri lumini,
Trimiși ostani, pe sfânta noastră glie,
Să opere biserică creștină,
Să 'ntărească frații din crinșind roșie.

Simplități ei a singelui chemare,
Și s'au porcit spre sîrile de creștin,
Să spargă valuri roșii și berbeci,
Cu pieptul lor clocoșilor de creștin.

Privesc înaintul nopților de veac,
Cu grîmă și mîndru ală Trăcîn,
A lăsați înarmat ală Deu,
Cu alăta fărîmă de Romă.

Cat lăsați tot, trup lăsați trup, vom fi,
În marea noastră pacea de asfîr,
C'înt am fost... și nu ne vom cînti,
Și pe gloria Italiei Eterne.

ANTON ȘTEFANESCU

Parasutist italian

atîrînd linistea și viața pentru toți oamenii, nu numai ca neamuri lale în parte, ci ca locuitorii păzinei și harnici ai unei lumi cu naturile și rînduiala ei, pe care am apucat-o din străduși și în care nu vrem și nu trebuie cu niciun preț să renunțăm, căci această rînduială înseamnă dreptate, libertate, creștinism, pace și bună învoială între oameni.

Vedeți ce frumoasă de gând s'aduce pentru noi, pe frații noștri italieni. Proși de apă vache ne sunt, urmasii ai aceluiași dăru și împărăciea popor, poporul roman, care a stăpînit și o împărăție peste toată lumea. Graul nostru

seacăndă cu al fraților noștri italieni, iar la treabă deși cei, sînt argint viu, cu flăcări noștri din vîi și de poezii.

Să ne arătăm mîndri și bucuroși de fărîmă lor de armă, sînt rînduială în stîm și dragostea noastră alături de camarazi germani, și să decedim că, dincolo de apa lăla a Nistrului, în luptele comune împotriva bolșevismului, ne apărîndem de flăcări aceluiași ideal și ne lăsam cu aceeași vîie și aceeași omenească, pentru luminile și camarazii vechi ale minții și sufletului omenească.

Sublt. I. M. SADOVEANU

Italia eroică

Fascismul mussolinian a înalt Italia și a redat poporului italian sentimentul nobiliei sale misiunii istorice. Marșul asupra Romei, care a adus acum aproape douăzeci de ani la cărmă, energia nebună și inteligența copleșitoare a lui Benito Mussolini, n'a fost o revoluție haotică, o răvrărire de golăime deslănțuită, o revărsare de patimi josnice, cum știu că s'au manifestat celelalte revoluții din istoria lumii. Marșul asupra Romei a fost o grandioasă expresie ordonată a voinței poporului italian de a trăi armonios și rodnic, de a trăi eroic. Căci eroism nu înseamnă numai neînfricată hotărîre în luptă pe câmpul de război. Eroismul este în egală măsură o stare permanentă de conștiință civică activă, rezultată din toate renunțările spre binele comun și din întreaga putere de dăruire a fiecărui pentru bunăstarea și fericirea tuturor.

Aceasta este marea prefacere pe care a săvîrșit-o mai întâi în Italia revoluția fascistă. Ea a dat sensul eroic al vieții poporului italian, minunat înesatrat de Dumnezeu, cu toate virtuțile unui popor mare. Ea a făcut din fiecare italian un luptător. Și eroic trăiește Italia necontenit de la 1922 încoace. În această țară stîncoasă, în care sub regimurile neputinței democratice trecute, 40 de milioane de italieni abia își ducă existența de la zi la alta, fascismul a făcut minuni. A scut bălți și mlaștini netrebnice, redând agriculturii imense pămînturi nefolosite; a fertilizat stînci plesuve, cărînd țărîna roditoare în spinarea cemenților la înălțimi unde în alte vremi numai caprele mai găseau hrană; a tras drumuri nededa dealungul și dealatul peninsulei; a ridicat orașe și le-a adus apă limpede de munte, din beșug și dela mări depărtări; a organizat meseriile, a înmulțit și îmbogățit fabricile, a întărit comerțul. Poporul italian a cunoscut astfel satisfacția muncii tot la tot și a prosperității în comun dobîndită.

Fascia înseamnă pe românește mînnichiu, map legat în un loc. Și șap de vrednicie colectivă este istoria de douăzeci de ani a revoluției fasciste italiene, în vreme de pace, ca și în război. Din conștiința eroică a fascismului, Italia și-a regăsit restul ei în lume. Aprigă în lupta de toate zilele în timp de pace, națiunea italiană se dăruiește cu aceeași neînfrîntă hotărîre pentru marea săvîrșită a tuturor în acest război, pacăa cea draaptă și cinstită bună înțelegere dintre popoare. Pe fronturile de luptă din Libia și din Africa Orientală, în munții Greciei și pe vîile fetei Iugoslaviei, în Creta sau pe șuurile Rusiei bolșevice, eroica Italie fascistă relăvie străvechea tradiția eroică a Romei eterne.

Soldat CUCU D. DUMITRU

Primăvara Fascistă

Cea mai autentică imagine a acestei splendide și eterne primăveri italiene care este Fascismul, am trăit-o la Roma: în Forul care poartă numele Ducei, ca un omagiu Italiei, tinereții și viitorului său. Acolo, pe treptele și statuile de marmură care împodobesc cel mai frumos stadion din lume, am înțeles pentru ce sportul, așa cum este practicat de organizațiile G. I. L.-lui, nu poate fi considerat altfel decât o artă umană, în aer liber: formă superioară de teatru, în cel mai viu înțeles clasic, în care efortul muscular înlocuiește, cu inegală elocință plastică, atât cuvântul cât și cel mai convingător discurs.

Am înțeles în acea Duminică de Aprilie, consacrată de tinereții italian, glorioșului Duce, în ce măsură trebuie considerat ca o concepție de viață și o afirmare a valorii fizice alături de primatul spiritului.

Fiindcă educația tinereții italian nu se separă în om partea fizică de cea morală; dimpotrivă, le unește într-o perfectă entitate.

Prin această concepție de viață în aer liber, a G. I. L.-lui, în fond nu se creează altceva decât o „completare” a culturii: schimbare necesară vieții statice de bibliotecă, în care numai gândirea este înălțată: biblioteca mișcărilor corpului și posibilități pentru noi acțiuni ale spiritului. Stadionul reprezintă astfel, pentru tinereții italian, cel mai vast cadru adecvat în care noțiunile abstracte devin acțiuni libere, iar energia tinerească este analizată în sensul dinamic și pozitiv.

Din acest punct de vedere, organizând tinereții Patriei sale pe baze colective, Ducele a înțeles că, dacă școala reprezintă preocuparea formării intelectuale a tânărului, familia reprezintă pe aceea a vieții morale; organizațiile tinereții trebuie să fie în același timp școală și familie, din momentul în care încetează posibilitatea lor directă de supraveghere efectivă, iar tânărul tinde să-și aleagă o cale și o formă de viață cât mai apropiată spiritului său.

Tinzând spre o realizare pură a acestei concepții, mult mai profundă și mai revoluționară decât ne-am fi închipuit la prima vedere, organizațiile tinereții Fasciste au reușit să îndrăpne, din punct de vedere fizic și spiritual, forțele spirituale ale Națiunii, spre un scop superior. Am în minte, relativ la aceasta, admirabila constatare care se aplică perfect concepției Mussolinienne asupra educației tinereții: popoarele în discordie și-au regăsit conștiința națională, cu ajutorul exercițiilor fizice în comun.

Un atlet care întinde brațul, îndeplinește un act individual, pe când 10.000 de atleți care întind brațele sunt dovada existenței unui popor: așa s'a născut independența celor mai multe națiuni.

Fenomen social și educativ, așa cum l'au împrumutat mai târziu dela ita-

lienii celelalte națiuni, sportul este în egală măsură și un fenomen estetic. Nu trebuie să faceți altceva decât să vă gândiți spre ex. la impresia și la aspectele pe care fiecare le-a avut la o partidă de foot-ball; geometria și eleganța jucătorilor, care în lupta neobosită pentru victorie, într-o partidă de foot-ball, de ex., se mișcă, cu toate acestea, într-o perfectă armonie de linii și eforturi. Sau la atitudine, pe un teren de sport, a unui aruncător cu lancea: acea concentrare a tuturor eforturilor fizice și morale, și aprofundarea în sine a întregii energii, pentru a desfășura gestul final al unei plastice inegalabile de statue.

Dar mobilitatea unei partide de tenis, în care racheta imprimă mișcări subtile și rafinate de idei! Apoi, stafeta, în cursa căreia corpul găsește probabil afinități ancestrale cu capra și cu pasărea împinsă de dorința de a câștiga. De asemenea, privind săritura dela pământ a „Săritorului cu prăjină”, sau saltul neașteptat al obstacolelor de teren al „Săritorului cu prăjină”, sau saltul neașteptat al obstacolelor de câmpie, se au făcut să mă gândesc la dorința înălțării hotărâte, cu prețul vieții, de către primul zeu omeric: Icar.

Asistând la aceste exerciții, prin care tinereții italian de azi, va fi acea națiune puternică de mâine, dincolo de valoarea pur sportivă, am sesizat un alt înțeles mult mai bun, al acestor înțelesuri ale tinereții Italiei Ducei: o nouă morală pe care o creștea.

Mai sinceră și mai curată: derizoriul dintre cele două sexe, înfinitul superioară vechii morale, realizată mai mult prin restricții decât prin convinșeri intime ale tinereții.

Inobilă ca sport, cu mișcări și gesturi plastice, viața de stadion a modificat valoarea antică a năstății de odinioară: odată cu corpul uman, pe care sportul în aer liber și în soare l-a esențiat, făcându-l mai proporțional și mai armonios, substituind paliditatea de cea a feței școlarului de odinioară, cu culorile vii ale unui fruct matur, — s'a afirmat un nou camaraderism în locul sentimentalismului periculos dintre cele două sexe. Stadionul italian a creștat între ei o familiaritate calmă și reciprocă, în același timp, cu un prestigiu sprijinit pe conștiința unei forte sigure și posibilități egale în lumina noii morale.

Grație acestui spirit nou, Ducele a înălțat tinereții său, înaintea altor popoare din Europa, care l-au imitat mai târziu, că victoria în viață este legată mai înainte de orice, de numărul posibilităților personale, pe care omul reușește să le adauge la acelea naturale: că fizicul este braza necesară pentru a străbate și a realiza toate calitățile spirituale. Și s'a convins că educația dirijată exclusiv în sensul spiritual, nu mai este o educație completă.

Deceia, eforturile făcute la început de Duce, pentru organizarea tinereții italian, trebuiesc considerate ca tot ceea ce a realizat el — ca irizare totdeauna vii ale unei concepții noi și semnele prime ale acestui neperitor și splendid izvor al națiunii italiene care încarnază tinereții — ca bază a întregului Fascism Italian.

Prin Fascism, primăvara italiană, splendidă primăvară italiană, — proiectează dincolo de formele sale materiale, în întregul suflet latin — ca un anotimp etern al spiritului uman.

AL. BADAUȚĂ

Cuvintele Ducei

Omul nu poate ignora Patria, după cum pomul nu poate nescoti pământul ce îl hrănește...

A renega Patria, înseamnă a renega mama.

Am o nemărginită încredere în viitorul de mărire al poporului italian.

M. S. Victor Emanuel III, Regele Italiei și al Albaniei, Împărat al Etiopiei

ITALIA ȘI BASARABIA

Armata italiană a trecut în Basarabia; ostașii dela Tibra au ajuns la Nistru, la hotarul de până ieri al României, s'au auzit poveștile lui bătrâne în care se vorbește de străbunii care acum aproape 2000 de ani au venit și au pus stăpânire pe aceste locuri.

Ostașii Italiei au intrat într-o țară soră cu a lor. Au ajuns într-un sat din finutul Hotinului și-au pătruns, în umurg, în ograda unui gospodăru, rostind: „Bona sera”.

— Bună seara, a răspuns țărânul, postindu-i bucuros, fără a se minuna că s'a înțeleg'e'n grai. Se'nțelegeau, după mii de ani și se'nțelegeau în vorbă, ca niște adevărați frați. Căci doar cu mii de ani în urmă, strămoșii lor, genovezii, mânăți de interese comerciale, au venit și-au ridicat cetăți de apărare la Nistru, cetăți care dăinuiesc și astăzi, ne-strămutată mărturie a vremurilor de închegare a neamului nostru în acest bogat răsărit.

Luptătorii de azi ai Italiei au dat și peste Valul lui Traian, puternică urmă de întărituri ridicole de armata marelui împărat. Pretulindeni au întâlnit dovezi că suntem un același sânge, că ne tragem dintr-o aceeași spită, că aceeași obârșie ne-a păstrat limba și dalinile.

De altfel Italia totdeauna a scotit Basarabia înut românesc. Amintirile mele deslușesc vizita Mareșalului Badoglio, în 1926, când, dela Iamaș la Hotin, trimisul Italiei a cutreerat oraș cu oraș și prin sale a stat de vorbă cu țărani.

Ajunses la Soroca în ziua de 11 Noemvrie. Era onomastica Regelui Italiei. De-acolo, dela Cetatea genoveză, din răsăritul îndepărtat al românismului, s'au trimis la Roma urările ce se cuvin unui conducător de țară. Mi-amintesc că era frig și apăsătoare omătul fulgi. Țărani, ieșiți întru întâmpinare, purtau căciuli negre și brumării. Mareșalul Badoglio mărturisea că pentru întâia oară vede asemenea acoperitoare de cap.

Cât timp a durat masa, i s'a

făcut două cușme, pricinuindu-i mare plăcere.

Amintirea aceasta își are rostul să arate că numai după ce, prin trimisul ei, Italia s'a convins de existența românilor în Basarabia, a recunoscut realitatea ei la Patria-mamă.

Acum întămplarea face ca o oglindă întrecă să ia legătura cu'n înut românesc și după mii de ani, să se lege de acest finut prin jertfe de sânge frățesc.

Vor vedea frații noștri că și dincolo de Nistru, până la apa Bugului sunt români cu care se vor înțelege în vorbă.

Și când se vor întoarce acasă, vor spune tuturor că într'adevăr suntem urmașii Romei și că dela Nistru la Bug, neamul românesc dăinuiește așa cum l-a statornicit Împăratul Traian.

Căpit. rez. D. IOV.

Mussolini

Fără urmă de fasciism românesc, de glorio străbuni, lăsată 'n pace lor... Din trâmha războiului, un gând distorsionat

avârlen în calce droptă satanice urcane.

Vrea Lucifer comora strădăniei umane! Dar iată că pe panta obștească pripor, un licor al virtuții, un geniu creator, trezi străvechea răcnă de fapte suverane

Vaință ofelită de nobile onoruri, El schimbă stânci și mlaștini în rodnică [pământuri, zădărește pe ruine, alină prin asprime;

urâtă, mână-i rupe a neșurii perdele: cerg valuri de lumină pe umbra stră- [cine, și Roma redevine, într-o cetăție, o stea!

I. GR. PERIȚEANU

Trupe italiene înaintând în Ucraina

Noi și Roma în trecut

Originile latoriei noastre sunt atât de strâns legate de Roma imperială, încât până și în poezia noastră populară se pomenesc de „maica Roma” și de „bădica Traian”. Cât despre cărturarii noștri, aceștia sunt conștienți de originea noastră romană chiar dela primul cronicear, Grigore Ureche, care spune că „deia Răm ne tragem”. Miron Costin dezvoltă această idee și o susține întemeiat pe asemănările dintre limba noastră și cea latină. Cărturarul munleian, Stoilnicul Constantin Cantacuzino, face studii speciale în Italia, la Pavia, și se întoarce de acolo cu convingerea și mândria că ne tragem din Romani, convingere și mândrie pe care le însemnă în cronică lui. Dimitrie Cantemir, domnul Moldovei și unul din savanții europeni din primele decenii ale secolului XVIII, nu numai că scrie adesea în latinește, dar și susține pe temeiuri științifice, de mare răsunet, originea noastră latină.

Cei care au pus, însă, cel mai mult în lumină istoria începuturilor noastre române, au fost cărturarii ardeleni: Samuel Micu, Gheorghe Șincai și Petru Maior. Aceștia sunt și cei dinți tineri români care învață sistematic la școlile academice din Roma. Sunt cei dinți care stabilesc legăturile în mod oficial, cei dinți care studiază programatic evoluțiile și documentele istorice care arată latinitatea noastră.

Samuel Micu și Gheorghe Șincai în Gramatica lor, scrie în latinește, dau prima carte în care se afirmă adevărata origine a limbii noastre și încearcă totodată să se arate scrierea noastră din punjuniul semnelor chieitice, de proveniență slavă. Gramatica aceasta e un mare pas înainte pe drumul afirmării noastre ca popor de origine latină și ea a deschis calea unui întreg gir de cărti în care s'a arătat adevăratul chip al formării poporului român în această parte a Europei. Printre aceste cărți, cea mai însemnată este „Istoria pentru începutul Românilor în Dacia” a lui Petru Maior, aceia care a arătat pentru prima oară că limba română se trage cum e și firea — nu din latina cărturarilor români, ci din latina vorbită de popor.

Așa dar, legăturile noastre cu Italia și Roma sunt stabilite și puse în valoare de acești cărturari ardeleni, cărora românilor le datorăm o mare recunoștință pentru strădania lor închinată trecutului nostru atât de strălucit, fulgerat de sabia lui Traian și cea a lui Decebal, de Roma imperială și Dacia bogată, mândră și războinică.

Mai târziu, pe calea bătău de ardeleni, moldoveanul Gheorghe Asachi merge și el la Roma, unde îngemănă cu pietate în fața mormintelor strămoșilor, înfiorându-se:

Un Român al Daciei vine la străbuni
Ico să sârute
Târziu de pe-o lor mormânturi și să'n-
lucie-a lor virtute.

Pe același Asachi, amintirea gloriei străbune îl îndeamnă să scrie asemenea versuri:

O, Români, Români, ai Daciei, ce purtați
Un mândru semn
De origina, istoria așum fie-ne îndemna
In vechime maica Roma, ce-a fost domnă
În toată lume,
Ne-a lăsat legi și pământuri, vorba sa
Își 'naltul nume.

Iar poetul Iancu Văcărescu scria în 1818, pentru Pravila lui Caragea, două strofe în care, cu gândul la un viitor mai bun, amintea de sevilla romană:

Ah, d'ar putea-ne dobândi
Și câte-avem pierdute,
Atunci ce duhuri n'ar gândi,
Ce guri ar mai fi mute?

Atunci pe-acest corb sorman
Iar acul s'ar face
Și-ori ce Român ar fi Român
Mare 'n războiu și paos.

Vasile Alecsandri, mai apoi, a fost premiat la Montpellier pentru poezia „Ginta latină”, în care se preamărește strălucirea și gloria acestui neam care a dat naștere la atâtea popoare nu mai puțin strălucite și glorioase:

Latina ginta a regind
Într'ola lume ginta mari.
Ea poartă 'n frunte-a stea divină,
Lucind prin timpuri seculari.

Multe asemenea exemple s'ar mai putea cita, în care cărturarii și poeții români glorifică Roma imperială și strălucirea latină, care s'a revărsat și pe platourile noastre.

Cât de migătoare a fost, de pildă, acea înșufletire pentru Roma a ardeleanului Badea Cârțan, care a mers în Cetatea Eternă pe jos, numai cu tralata și bățul, pentru a scria cu evlavie pământul străbunilor și a aduce de acolo cuvânt de mângâiere Ardelenilor asupriți de stăpânire străină!

Astăzi, legăturile noastre cărturărești cu Italia și Roma sunt din cele mai înfloritoare. La Roma există o „Școală română” în care studiază numeroși tineri români, în domeniul istoriei și filologiei, literaturii și artei. La Roma a studiat, între mulți alții, și savantul Vasile Părvan, a cărui operă, „Getica”, e un adevărat monument științific.

În limba italiană s'au tradus mulți autori români și studenții italieni fac studii asupra literaturii noastre, așa cum în limba noastră s'en tradus și se tradus numeroase cărți italiene, făcându-se studii asupra lor, în universitățile noastre.

Toate legăturile cărturărești din trecut, ca și din prezent, au pornit din prețuirea sinceră și adâncă a calităților celor două popoare, care au o origine comună: cea romană.

Această origine e cheia cea mai puternică de trănietate a prieteniei româno-italiene, care va fi și mai rodnică în viitor, spre binele ambelor popoare, ale căror idealuri de înălțare sunt aceleași.

Soldat t. r. IVASCU GH.

Frați Italieni,

Când ați pășit pe pământul bine cunoscut de Dumnezeu al României, ați aflat aici bucurie nespusă, brațe deschise care v'au primit cu drag, cu flori și urale.

Un neam întreg, într-o mare și sfântă sărbătoare, vă primea ca pe niște frați pe aceste meleaguri dunărene și carpatice, atât de frumoase și îmbelșugate.

Odoi ca două picături de apă ne asemuim.

„Oa doi ochi într-o lumină,
Ca doi brazi dintr-o tulpină”,
ne nimfim.

În noi și în voi trăiește același suflet, curge același sânge pijelios, bate aceeași inimă caldă.

Cuibu dulce de unde ați pornit voi azi, este același cuib de unde am zburat noi acum 1840 de ani, când bravele legiuni ale strămoșului împărat Traian au așteptat aici prin noi stălp de lumină civilizatoare latină și stăncă de putere romană.

Nu e colț de țară care să nu vorbească aici de vitejia romană și să nu poceluiască peste tot locul origina noastră latină și frăția noastră de sânge cu voi.

Ce e săpat la voi pe sfânta columnă a lui Traian din forul măicii Roma, este și la noi pe toate picturile, pe care cu mândrie le privim și le păstrăm.

Lupoaica noastră dela Tibru, e și la noi, vorbind veacurilor ce suntem și de unde suntem, și înălțându-ne sufletele.

Limba noastră e și a noastră, firea noastră e și a noastră, căci frați suntem și urmași împreună al Romei eterne.

De 18 veacuri gândurile noastre spre Roma se îndreaptă.

Cântecete noastre Roma o cântă, poveștile noastre vitejia romană o spun.

Iar lupta noastră aci în rășărit numai cu conștiința puterii romane și a chemării latine am dus-o.

A fost grea visorova noastră vicală în calea tuturor răutăților din rășărit; dar am învins și iată-ne: ne regăsim ca și acum 1800 de ani, stăpâni și paternici, viteji și bărbăți, în țara împăratului Traian.

Ați venit aici ca și altă dată, legiunile vijelioase romane, ca să luptăm împreună alături de

brava armată germană, contra barbariei bolșevice și pentru o mai bună așezare a omenirii.

Frați de sânge, cu voi și frați de cruce cu brații oștăși germani, apintecăm împreună cu săbii de foc bezna întunerecului bolșevic.

Dumnezeu ne privește cu bucurie și ne binecuvăntează într'această luptă, la care El însuși ne-a chemat și în care ne ajută.

Suntem împreună, precum am dorit-o de veacuri; iar sângele nostru se îngemănă din nou precum am vrut-o totdeauna.

Frați Italieni, prețuiți virtuțile noastre, care sunt ale strămoșilor comuni.

Primii și îndrăști iubirea frățească pe care v'o păstrăm din veac.

Îndrăști frăția adevărată româno-italiană, care va trăi pururea.

Și, strigând în cor cu noi: Trăiască Roma și fiți ei, să pășim cu bărbăție și tărie înainte spre biruința cea mare!

Căpit rez. GEANTĂ TH.

ROMA

Laveșta 'n fărâmi apo, prin veacuri ce
se scurg,
Ca niște pietre albe 'nflorite de lumină,
La porțile bătrâne 'negrite de amurg,
Și astăzi amintirea mai vine de sa 'n-
chină,

Odinioară mâna ce stăpânea pământul
Și fruntea 'ncărunțită de glorie și via,
Săpă 'n adâncul vremii și legăn și mormântul
Duzmanului ce 'n lupte se prăbușea ucia,

Păclis până 'n munții de marmură,
opriau,
Ne-am îmbălat de slava creștului din
celăși,
Și 'n hora ce 'ntre neamuri a fost de
mult încinsă,
Ne-ai prins pe noi copiii bătrâni tal-
vieși.

Rădăcinem lângă tine, și te-am urmat prin
vremi
Eternă Romă, mure 'ncrustată adânc în
sânge,
Mereu din cerul nostru eroi-or să te
chame
Și inimiile noastre în jurul tău s'or-
strânge.

Caporal t. r. CONSTANTIN SALCIA

Serviciul divin la o unitate italiană de pe frontul de rășărit

Un prizonier neînvins: Ducele D'Aosta

Războiul, care-și poartă pârjolul mereu în alt colț al agitatului glob terestru, a făcut ca ochii omenirii să se mai fie atinși în Africa, unde eroismul italian a ținut piept unor formidabile forțe militare britanice. Într-o omenire a urmărit cu interes și admirație, o admirație izvoită din instinctele de luptă și de demnitate ale fiecărui spectator, din chiar îndepărtat, al acestor lupte eroice, bravura soldatului și a comandantului italian.

Și între toți, șeful suprem al trupelor ce aveau să lupte cu ploile și cu inamicul, Ducele D'Aosta, și-a turnat prin valoarea-i militară și intransigența-i patriotică, bronzul statuii care ilustrează grațitudinea Imperiului pentru comandantul demn. Sobru, calculat și competent, Ducele D'Aosta, vâstar regal și produs al învățământului militar italian, a avut, ca Vice Rege al Abisiniei, să fie piept numeroasei ostiri britanice, în regiunile, când mlaștinoase, când sterpe sau împădurite, ale Abisiniei.

Lupte care au animat interesul în tregului glob pământesc, au înscris file de bravură în istoria nouă a Italiei, și în care, gândul și mâna forte a Ducelui D'Aosta s-au făcut adânc simțite.

Când englezii s-au crezut stăpâni pe situație, au adresat un ultimatum comandantului suprem al armatelor italiene din Abisinia:

„Capitularea sau completa nimicire?”

Un moment, atenția universală a trecut. Se așteptau hotărârile căpeteniei ostilor italiene. La Roma, la Ministerul de Război, nimeni dintre cei cu răspundere, n'a avut vreo ezitare, vreo neliniște: „Il avem pe D'Aosta acolo și el știe ce trebuie să facă”, numai, aproape la fel, toate răspunsurile. Și D'Aosta, după ce cumpănisese oamenii ce-i mai avea disponibili al lupte, rezervele de muniții și de hrană, a dat răspunsul:

„Continuăm lupta”!

Noi pagini de glorie italiană au fost înscrise cu sângele luptătorilor pentru menținerea civilizației și în acele îndepărtate colțuri africane. Și multe luni apoi, Londra se mira, dar se și minuna că... „Indărătnicia Italiană” găsește gardușe chiar și la cei mai nobili exponenți ai Națiunii, ai latinității.

Operațiunile militare și capriciile meteorologice au adus trupele Ducelui D'Aosta în imposibilitate să mai lupte. Cu șeful lor în frunte, n'au capitulat. Au continuat luptele până ce propunerile britanice au venit din nou.

„Încetăm lupta, firește, a spus Ducele D'Aosta, dar nu predăm Abisinia Italiană”.

Luptele, la Gondar și Uelcetal, continuă și se vor prelungi. Pretutindeni, unde se găsește un comandant italian, este un bastion de oțel, de patriotism și de... „Indărătnicia Italiană”, care refuză să predea trupele. Capusso, Bardis, la Gondar și Uelcetal sunt măturile geografice ale dărilor latine. Ducelui D'Aosta, militarului, nu odraslei regelui, i s-au respectat onorurile gradului. Admirându-i patriotismul, valoarea militară și atitudinea-i nelăzică, comandamentul britanic l-a îngăduit să-și păstreze, nu numai armele albe, sabia și stiletul, dar chiar și pistolul, pe care-l poartă cu aceeași drepturi și onoruri ca și decorațiile cucerite în lupte, pe front.

Căci și pistolul e un trofeu, o distincție valoroasă, pe care a dobândit-o prin faptele sale de arme periculoase — suprem omagiu — tocmai de adversarii care le-au simțit usturime.

În vălmășagul de evenimente și de figuri ce se prăvălesc în mersul războiului, cea a Ducelui D'Aosta, își trimite conturul luminos din chiar castelul în care e gardat ca ostatic de război, ca prizonier, dar ca prizonier neînvins.

Serg. I. Z. DUMITRESCU NIC.

Înmormântarea Căpitanului Bruno Mussolini

Moartea puiului de vultur

Luna trecută a căzut din cerul însoțit al Italiei căpitanul pilot Bruno Mussolini.

Și-a frânt aripile unei dintre cei mai iscusii șburători, fala tinereții italian.

Înauzi fiul Ducelui!

A căzut la datorie, așa cum glăsuiește decretul prin care s'a conferit memoriei aviatorului cea mai înaltă distincție pentru aviofii, „Medalia de aur” a „Meritului aeronautic”.

„Luptător în trei războaie, voluntar în Africa și Spania, șburător peste oceane în cursul unei scurte și eroice existențe.

A căzut la postul său de luptă, pe când făcea un șor de încercare cu un avion de bombardament cu rază mare de acțiune, una din cele mai recente cuceriri pentru noi tălăși și noi victorii, așa cum fac pionierii și eroii.

Voind să dea o glorie nouă aripilor de război ale patriei sale, el le-a dat viața sa”.

Cu ce cuvinte înflăcărate am putea noi să descriem această prăbușire a puiului de vultur, într'un moment când cerul nostru are atâtă nevoie de vulturi și zăimi pentru răpunerea barbarilor din rădări!

Moartea lui Bruno Mussolini înfățișează, pe lângă dolul Ducelui și al Italiei fasciste, o pierdere de neînlocuit, în aceste clipe când armata italiană luptă alături de aliați, pentru triumful crucii și al dreptății.

Mai reprezintă această năpraznică frângere de aripi o pildă vie de înalt patriotism a cărei frumusețe nu poate avea asemănare.

Ducele nu și-a cruțat feciorul. L-a supus și pe el la cele mai grele încercări, la fel ca pe toți ostasii Italiei.

Feciorul Ducelui și-a înțeles menirea și a fost primul în toate acțiunile eroice, neștiind ce este frica sau oboseala.

Proverbul spune că „din vultur se naște tot vultur”.

Iată puiul de vultur a fost exemplul cel mai viu de vitejie printre șburătorii și camarazii săi.

Și cerul frumos al Italiei a fost decodată sfâșiat de prăvăli-

rea aripilor frânte — și pământul străvechei Rome a gemut primind trupul zdrobit al eroiului.

În fața sieriului, mama copilului a strâns la piept năspind, sabia și chipul celui dispărut — semnele dragi ale vieții de ostas.

Toută Italia a îngenuchinat, s'a rugat și a plâns.

Singur Ducele a stat nedormit la căpătâiul feciorului ca o statuie romană.

Și suntem incredințați că în suflatul său durerea era înmădă, — dar în moartea lui, în jertfa cea mare pentru Patrie, — tributul pe care l-a plătit divinitatea prin Iisus pentru triumful creștinătății.

Dând cu mâna dreptă salutul roman, a întrupat în săși Italia și victoria cu o palare de simfrie care stă mai presus de orice durere părintească.

Mai întâi familia cea mare, Patria și apoi durerea noastră omenească.

Ducele și Fiul său înseru nădăi o puternică pagină de istorie romană.

Fericită este țara cu un fel de oameni, iar lupta ei de azi nu poate duce decât la izbândă.

I. VALERIAN

Grăiește tu

Grăiește, tu! Mi-a dor să-și aud grozui. Grăiește, tu, Româna Transilvaniană. Că prea amar, mai frate, ți-a fost traiul. Și prea, te-a apăsă jăguș dărmă.

Pământul tău, cu rădă, cu sudoare — Ți-l ai muncit cum te-au deprins.

Ți-l ai muncit pe ploie și pe soare și te-ai rugat ca să-ți ajute asfinț.

Dar pâinea ta de uar, strânsă pușu, N'a fost a ta, — a fost a stăpânului. Așa e... Să muncescă caldă glorioa și mâini să culeagă rodul, șburii.

Copii tăi, omoro buche de carne? Știu grozui tău — bătrân — dela.

Sau te-ai fi dus pășună, hăt... departe. Și-or fi mări demult — asmeași.

Tu duce de neapăru lupta cu pășună. Nu ți-ai uitat nici limba și nici Țara Sfântă la vorbă — ești — ca toți romii — și plin de viață — ești — ca prădătorul. Grăiește, tu, Româna Transilvaniană. De-acum ai libertate și băgare. Și spune-ne povestea unui neam. Co suferă de acolo — la Bug.

GH. NEGURITA

BUNURILE SUFLETEȘTI ALE ITALIEI

Lupta comună, italo-română pe frontul de răsărit, ne amintește încă odată trănicioa legăturilor noastre de sânge cu Roma cea eternă și cea de neînvins. Sunt legături firești, dela frate la frate, pe care efortul de astăzi le pune într-o lumină și mai mare. Vom avea de urmat aceleași drumuri deschise milenar, de către cohorte legionarilor romani, spre unicul punct de rezim al latinității noastre. Stindardele Ducelui Mussolini nu puteau lipsi dela această înclătare epocală, împotriva hoardelor roșii, fiindcă ele reprezintă astăzi mai mult decât o simplă frățile de arme: înaltă deasupra câmpurilor arse și pusefite ale Ucrainei, luminosul simbol etern al culturii și civilizației. Tot ceea ce a creat poporul italian este o punte de lumină dela suflet la suflet. Așa se explică de ce în arta sa se vede lămurit toată frământarea politică, socială, culturală de lungul istoriei. Încopând cu Virgilius, literatura ne înfățișează o strălucitoare oglindire, în care se însiruse clipele eroice ale poporului predestinat. Dacă urmărim viața și dezvoltarea sa ca neam, apărător al bunurilor sufletești, vedem că tot ce a înflăptit, stă dovadă frământărilor și înălțimilor lui, în timp ce înăurirea pe care a avut-o prin secole asupra ființei omenești, va continua mai vie. Puterea de viață a acestui popor străvechi învinge totul. Ea rămâne forța ce a deschis căile colorate națiuni, fiind astfel călăuză și realizatoare marilor destine ale Patriei. Din frământarea adâncă a spiritului latin izvorește, mai târziu, ten-

dințele noi ale tuturor neamurilor europene, trănite la conștiința națională. Numai prin izbucnirea ei, cuvântul de „țară” capătă un înțeles întreg, iar forțele aprinse ale sufletului devin conștiente. Artă romană ne învață ce este Patria, căci ea singură cântănd-o dintru început, a glorificat-o. Forțele vii ale pământului îi dau putere de inspirație, îi temeinicesc preocupările politice, îi luminează problemele naționale. Este, după cum se vede, un lucru de necesitate învățăminte. În lumina acestor strălucitoare lecțiuni, poporul nostru începe să se afirme la ce are el mai bun, mai viu, mai de neclintit. De acum încolo avem temeinic conștiința propriei noastre valori.

Antăzi, în Baserabia, lângă amintirea valorilor lui Traian și a gloriei romane, ostagul român, deopotrivă cu cel italian, înfruntă hoardurile păgâne. Și în ciuda lor pângăritoare, izbăvirea înălțată de el a străbătut veacurile, iar numele ei va străluci și mai departe.

Sergent I. Z. GEORGE DORUL DUMITRESCU

Răvaș de undeva

Când vei primi măicuță curtea mea

[postolă]

Și-a vei citi tu singur n'prileor;

De-ai strânge boabe de mărghărit în

[poală]

Și te-ai purta tristăfeli către fecior;

Tu ochii supti de veghe și-asteptări,

Ridică-i sus spre Cer, și plimbă-i roată;

Vedeai-vei strălucind o Toră printre țări

Ce pentru amândoi e viața toată!

Însenindându-te apoi măicuță

Vei pune 'nece răcoșul meu sub căpătâi;

Vei adormi cu gândul la Mitușă,

Ce-ai fericit că-i printre cei din țară!

Locot. GH. BANU

În repaus soldații italieni de pe frontul din Africa sădesc flori

Lupte pentru Mannheim

Treizece zile în gir a'a dat o luptă intermișă pentru cucerirea coloniei germane Mannheim aflată pe drumul spre Odessa. Treizece zile în gir, populația a stat în pivnițe, așteptând eliberarea cu inimile tremurânde. În sfârșit, poziția puternică militară din fața târgului a fost cucerită, iar la 20 August, la ora 11 dimineața și-au făcut apariția primii soldați Români, nume: vânători de munte, pe străzile largi din Mannheim.

Compatriotul nostru Petre Daehmann, ne descrie cu lacrimi în ochi momentul intrării trupelor românești și accentuează recunoștința pe care le-o poartă pentru această eliberare, cum le strângeau mâinile cu prietenie când au sosit și cum înceteau să-și liniștească prin semne. În ultima oră a asediului a căzut o bombă din avion peste casa lui Daehmann și a omorât pe bătrânul Iosif Wolf din Strassburg. Daehmann a scăpat și a îngropat în grădina sa, cu un ceas înaintea eliberării, pe bătrânul care a avut atât de suferit.

Înaintăm spre linia de foc. Am trecut repede peste câmpul nerămănit Walderka și curând ni se oferă ochilor priveliștea entremurătoare a frontului. Granatele explodează, aruncând bulgări de pământ spre cerul albastru, iar pe câmpuri vânătorii români înaintază la atac.

Capitanul F., sublocotenentul B. și eu mine în înșirăm. Treceam peste ogoare de cartofi și ajungem curând la postul de comandă. Așezați la umbra unei pira de paie, trei ofițeri de stat major conduc atacul. Liniștea locotenentului de

vânători impune respect. De la flăușul drept se anunță o concentrare de forțe inamice pentru contraatac. Se aud comenzi și un batalion se ridică repede, ca un singur om, din tranșee și pleacă la atac în ordinea cunoscută. Trebuie să admirăm calmul și siguranța de sine a vânătorului de munte român. Zi și noapte resping pas cu pas în lupte pe bolșevicii care se apără cu îndârjire.

Este o temperatură înălțătoare de 45—50 grade. Se poate ușor imagina ce însemnă această arșiță pentru luptător. Mergem mai departe.

Pretutindeni se aud mitralierele în funcțiune și din când în când bucurări de tun, parca s'ar distinsa cerul. La 20 pași depărtare, în fața câmpului F. și a sublocotenentului B., cade un obuz.

Un vânător ne cheamă și ne face semn să ne uităm spre eșecul și cartofi. Vedem un bolșevic așezat la pământ. Ne apropiem de el cu armele în cârcă, dar observăm că este un soldat sovietic grav rănit. Când ne-a văzut cu pistolul în mână, a început să gemă și să ne roage, asigurându-ne că s'a făcut vindec. Treim tem după un sanitar. Bolșevicul ne privește cu recunoștință.

Suntem la 30 km depărtare de Odessa. Telul atacului este alina și sovieticii din nou respinși. Când întrebăm pe soldații din prima linie, cum stăm cu mâncarea, răspund surâzător și mândri:

— „Nu primim mâncarea decât noaptea, dar e mâncare bună, ba chiar friptură!”

Ce-i mai trebuie unui soldat?

Ajut. de sublt. RUDOLF FERCH

Fapte de arme din războiul contra bolșevismului

Krolsmul s-bil. Bosinceanu

În ziua de 16 August, la câteva sute de metri în fața satului Mihailovska, compania 12-a din Regimentul 37 Infanterie, susținu cu mitralierele sale înaintarea unui batalion de asalt. Sublocotenentul Bosinceanu Ion, cu plutonul său se găsea în flancul drept al companiei și mitralierele sale nu lăsar inamicului nicio clipă de răgaz. Explosiile obuzelor grele și proiectilelor de Brandt, făceau un agomot de infern. În adăposturile săpate de cu noapte, ostașii stăteau ghemuși, profitând de fucare elipă de liniste pentru înprospătarea cu munții a mitralierelor. Singur, sublocotenentul Bosinceanu, așteptând moartea, alerga din loc în loc, încurajând ostașii, ordonând învătarea sau deschiderea focului. Erau semne că bolșevicii pregăteau un atac, pentru a desprinde satul. Și orele treceau încet, chinătoare, așteptarea încordând la extrem nervii.

Pe la orele 4 după amiază, cam după un sfert de oră de liniste, o ploaie de oloaze de tun și proiectile de Brandt începu să curgă peste pozițiile românești, iar după câteva minute, din marginea satului se iviră primele grupe de bolșevici, pornind la atac.

Sub protecția intensului foc de artilerie și de Brandt, inamicul înainta. Numai câteva clipe însă, căci mitralierele instalate pe flancuri începură să-i sece. Sublocotenentul Bosinceanu nu mai avea astâmpăr. Cu capul gol, cu ochii larg deschiși, iluminați de flăcările exploziilor, cu nările palpitând, își aștepta clipa. Și aceasta nu întârzie să vie. Una din mitraliere își încetă subit tragera, trăgătorul fusese atins de o schijă de obuz. Sublocotenentul Bosinceanu Ion se repede, înlătură pe camaradul rănit și-i ia locul. Părțile mitralierelor îi păreau o muzică dulce, de demult cunoscută. Mitraliera mânăuă cu precizie și ardore își îndeplinea misiunea de distrugere. Deodată, în toln luptei, se auzi o explozie de Brandt. Mitraliera amuși. Nimeni nu băgă de seamă că sublocotenentul Bosinceanu căzuse. Când s'a lăsat noaptea, l-au găsit căzut cu fața în jos pe mitralieră, pe care o îmbrățișează pentru ultima oară.

Sergentul Voica Vasile

Lupta aprigă de la dealul Tarinei era în toi. Încă de dimineață tare, sergentul Voica Vasile din compania IV-a, a unui regiment de infanterie, pornise

în fruntea grupe de mitralieri să susțină plutonul de pușcași comandat de sublocotenentul Grigorescu Traian. Ca în todeauna sergentul Voica mergea înainte, mereu neobosit, făcând minuni cu mitraliera lui, ori de câte ori bolșevicii înceau să scoată capul din vișuină. Astfel s'au mers ei din creasta Singurenilor, până în dealul Tarinei, peste apa Râului, îndărjit și plin de curaj, zdrobind cu focul armei sale rezistența dușmană.

Un salt peste calea ferată și ostașii noștri trecu primele linii ale inamicului. Grupa de mitralieri urmașă de aproape plutonul și stă gata să intervină, dacă va fi nevoie. Din panfuri răsar capetele înfricoșate ale bolșevicilor care n'au reușit să fugă, și care se predau acum umiliți. Dintr'un adăpost, un ofițer bolșevic ridică brațul însângerat și cere umilit îndurarea învingătorului. Sublocotenentul Grigorescu Traian, plin de bunăstare, ridică pe ofițerul bolșevic, îi pusează rama și dă să plece mai departe. Dar fiare roșie nu cunoaște onorarea, unei omenii și cu o mișcare repede și ușoară scoate pistolul vrind să tragă la spatele aceluia care-i dăruie viața.

Sergentul Voica Vasile, venia la datorie, mâtea la pândă. El vede la timp mișcarea ușoară a ofițerului bolșevic și dintr'un salt sare în pieptul ticălosului, și-l forțează să lase arma jos. Judecata sergentului Voica Vasile a fost imediat, aspră, dar dreaptă. A luat de jos arma nelegitimului bolșevic și cu ea l'a eulcat apoi la pământ pe cel ce nu cunoștea în viață, nici bunăstare, nici morala lui Dumnezeu.

Din faptele de arme ale Regimentului 2 Artilerie Călărească

În ziua de 23 Iunie, bolșevicii atacau cu mare poartă de asalt sprijiniți de un foc viu de artilerie. Tinta lor era repingerea detașamentelor Pomăria și I bănești, care ocupau poziții în primele linii.

Bateriile 3 și 4, prin focul lor puternic și bine plasat, au oprit aceste atacuri, după un timp făcându-se repetate și inamicul li învârtise într'un foc de artilerie grea. S'a remarcat mai ales Locot. Căpitanul Teodor, comandantul bateriei a 4-a, care trăgând asupra Herjei, a surprins o coloană inamică la Herja Nord Herja, cauzându-i pierderi însemnate. Refugiații din Herja au confirmat mai târziu acest fapt.

În ziua de 27 Iunie un detașament din regimentul 7 Roșiori avea o misiune destul de grea. Treceau Prutului în dreptul satului Văncăuși și enciciră de noi poziții. Bateria I-a trebuia să sprijine incursiunea detașamentului peste râul care despărțea frații de același sânge. Când acțiunea era în toi, observatorul înaltat, locotenent Popescu Dragomir, a văzut un tren ce intra în gara Mămăliga. Bravul ofițer a luat conducerea focului și din 8 lovituri a reușit să lovească în plin trenul și gara Mămăliga, imobilizând trenul și circulația de pe linia ferată.

A doua zi, o incursiune a detașamentului Loebke a confirmat această precizie țintă. Regimentul 7 roșiori înainta cu greu în regiunea Vili, în ziua de 20 Iulie, sprijinit de divizionul 2. Atacul era stingerit de o cazemată apărută cu înverșunare și de două secții Brandt.

care prin focul lor stingeră înaintarea.

Locotenentul Gorbatei Vasile, dela observatorul înaltat din prima linie a cavaleriei, a deschis focul cu amândouă bateriile asupra cazematei și aruncătoarelor Brandt. Efectul a fost fulgător. Bolșevicii dela aruncătoare după primele salve au fugit în desordine, lăsând în urma lor numeroși morți și răniți.

Faptele de vitejie ale frontașului Filipescu Traian

Batalionul de infanterie atacă voinicoste cota 313.

Compania 10 se află în prima linie, luptând aprig cu dușmanul enibărit pe înălțimi și ascuns adânc în pământ.

Grindina de foc bolșevică bătea valea, făcând un baraj puternic și oprind, pentru câțiva timp, înaintarea infanteriei noastre. În fruntea plutonului său, fruntașul Filipescu Traian aștează moartea, stă în bătaia focului și trage fără greșală din mitraliera lui, ori de câte ori un bolșevic scoate capul din ascunzătoare.

În amurgul zilei de 14 Iulie se dă semnalul de atac și batalionul pornește la cucerirea cotei. Fruntașul Filipescu își formase echipa de asalt și acum aștează ca o furtună către creastă. În atânga lui aștează un adăpost inamic. Filipescu Traian aruncă două grenade și din adâncul pământului răsar speriate 14 capete de bolșevici. Dușmanii aruncă armele și ridică mâinile. Fruntașul Filipescu li adună prin flanc și duce pradă la postul său de comandă.

Câteva zile mai târziu, un alt atac dat de infanteriștii noștri găsite compania 10, tot în cea dintâia linie. Prin pânza de foc a morții, atacul pornește vijelios peste dealul Voditurului, răspândind groază și moarte în rândurile bolșevice. Fruntașul Filipescu Traian este și acum la datorie, în frunte. Iată un cuib de mitralieră părăsit de dușman. Bravul ostap se repede, întoarce mitraliera către bandele de fugari, trage în plin și li scoate "cu" proștii lor arci.

Dar, din depărtare, dușmanul n'ul cruță. Două gloanțe venite dinapre deal li lovesc pe fruntașul Filipescu în piept și în frunte. Viteazul s'a clătinat o clipă, apoi cu o sforțare supranaturală s'a înclășat puternic cu mâinile de mitralieră, într'o perfectă poziție de tragere. Dar mitraliera a rămas mută, de astă dată...

Mitraliorul

Am plecat cu dor de-acasă
Căci am înimă vitează
Și-am bălă drum lung, cu sor,
Să mă fac mitralior.

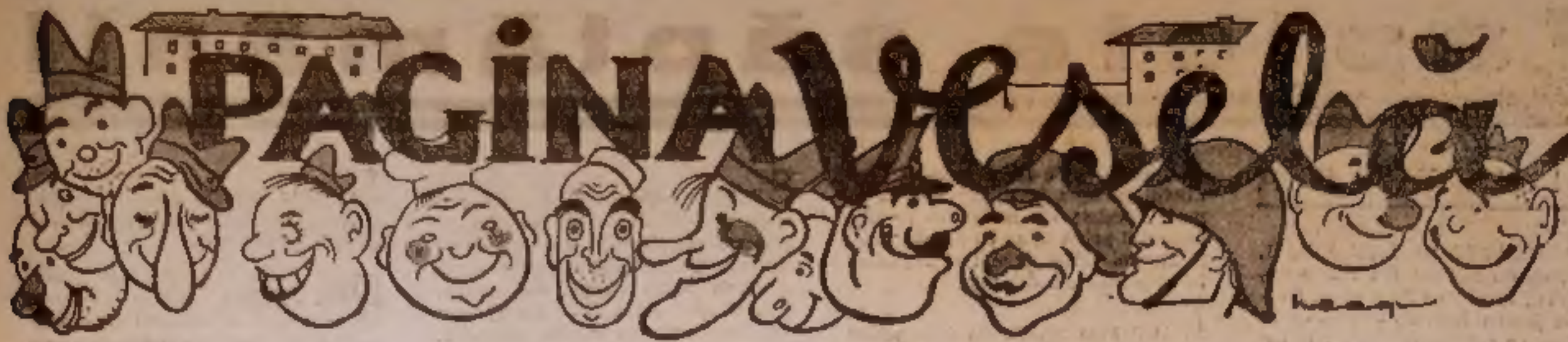
Mitralior pe Marea Neagră
Stau de veghe pe-o coloră
Și pândesc și zi și noapte
Peste larguri legănate.

Mă simt și toată viteji
Și de luptă gata, treji,
Pentru ochișii noștri,
Pentru: România Mare!

Căpitan VASILE TOMA

Trupe italiene înaintând spre frontul războiului

Victoria bolșevică

Nemții bat de seara până'n ziuă,
Și Kremlinul rău l-au bombardat,
Dar și rușii tot bat... apă'n pușcă,
Și cu pumnii 'n cap gresit se bat.

Ai sub a crăstinelor ghiulele,
Chiar Stalin își așteaptă singur 'piera',
„Vai de „steaua” la 'n cinci colțurile,
„Ei trântesc de vezi... stele verzi!”

Piera bolșevică 'n agoniă,
Zădărnindu-se se zbate 'n gol,
Diaperată Roșia Rusie,
Vede moartea ce-i tot dă ocol.

Dar complect ea tot nu se prăvale,
Căci „Englezul” ajutor dă iar,
Îndreptat cu 'ndemnuri, vorbe goale,
A și ajuns un tren imaginar.

Ostace numeroase s-a fost sfărmată,
Și zdrobită bine, cu temei,
Dar Stalin mai are o armată
Din copii, bătrâni, achilari, femei.

Alte trupe noi deci, mișcări chipose,
Înainte tot mergu pășesc,
Toarnă munți de carne și de oase,
Și 'napre Iod mergu căldăresc.

Și se năpustesc toți laolaltă
Bolșevicii tare furioși,
Și cu sigur lumea reală
O vor ouceți victorioși.

Plăt. adm. THEODOR D. CARAMAN

G l u m e

Socoteală

Învățătorul pune elevilor o problemă:
— Între două sate e o depărtare de
o sută km. Doi tineri cu bicicleta au
plecat unul spre altul. Unul merge cu
o viteză de 20 km pe oră și altul cu 30
km. Unde se vor întâlni ei? Spune tu,
Podariu Vasile.

— La spital, domnule învățător.

— De ce ești trist?
— Am fost la ghicitor și mi-a spus
că am să găsesc un milion de lei.
— Și?
— Și n'am ocaz de bani, unde să-i
păstrez.

Epistoliile soldatului Neață

Scrisă de pe front
Măritica Neață dragă.
Iar nu am nicio săptămână... Jo... ite tremet elale alte
palutale... urare de înțelegere să nu zici... elale ca aldo
Scală e așa pe păt dincolo. Multe nău mai întâmplară Neață
dragă în zilele astia... multe mai văzu cu ochii ollei să ature
Căci o veni în Putineu o să mă uit la a noastră da Sui ca
o să fii al mai umblat din tot patur... al mae Văstapt.
Văzu Maritica fel dă fel dă sate și orare și fel dă fel dă
Camene. Și tot meru fas căle o cruce și... sa sperat
confergent Ionica Ion sime zis. Da ce tot te închin mae...
Pai cum să nu mă închin și Jo... ce nu mă închin dă Frit...
dă pite Rile văd în Rura Bolșevicilor astia! Lă... zău...
bine e la voi în țara noastră Românească... să tot trăiești
can Tigănia Lădovilor... Da un Maritica
avessi o Mare bucurie. Veni...
la mine și mă luă dă mână...
și mă duse să mă recomande...
și Talienii să lupte lângă unu camarad Talian can vor
il cheamă Giovanni... și...
intelig...
Mia drăni mână Giovanni nam...
buni camarazi și iam...
vorbi așa repede zău dă...
Putineu...
gând păt...
ciorbe dă...
pă fratele Frit...
și fundea...
la casă...
sămi...
că să fii...
al Matala care te dorește...
Neață...
gandeste.

Neață pe front

Undeva pe front, Soldatul Neață a
trimis să recunoască, nu în mînt care
este, să pînă... ce-i, adică, mai la
deal, ori mai la vale.

Ici e mlaștină. Prin apă și prin stuț
și las eale, iese apoi tiptil și leparcă
pe un hat de porumbiste, unde...
bolșevici... 50... 100... Mă, dar mult
mai mult, ai drept!

Ce mai băfă, Neață... ai coșocul și
n'ai acal.

În să văd: ai trei grenade și o armă
automată, buze mint, dar ta ești uat,
— elocvență o armată.

Să te întorci să cheamă patrula... Ești
în țara noastră... Apa Sămbății a
coita... Au trecut-o... Alina!

Hai parangloa Neață, fără utoie
vădă, dăci stai prea mult pe gânduri,
său... nu-l porți ca fală.

Și porți. Prin stuț, prin băfă, dă
ocul și se poartă. Între Bug și ruși,
apoi mîșcă... — Că să am mai mare răd
de acțiune — cum ne-a spus o don loca-

tenent în par... Își așteaptă arma bine și
făcînd o cruce mare, scurte cele trei
grenade în mijlocul hoardei rușii, cum
sărbător din prăști pietre în mușcoli,
de mult, strămoși... Se repede apoi la
armă, fără să de gîndă și vola în
unul năg, ca la nuntă, o răfă!

— Hai!... predați... le strigă prin-
tre focuri... Călcăușii în înșurși dă
frica pe o letardă o poteci, ridicînd în
cer brațe fără mișc, cu lăba goală.

(Undeva pînă... salutul de
paradă și scoldat!)

De departe... ai voștri cum im-
pinge... din vînt, doar e'un deget
pe, trîncocul armei, mînerul...
Răpă... și cînd... Ești uat.

— Dăruie, mare Tăe mîșcă, azi
la 11 August, și din săptămînă...
neal!

Dar ce băfă! Și în drumul ca un
tăcut păt... cînd... soldatul Neață
dă raportul cu glăz...
— Să trăiești, mami... mi-a ră-

mas la... tîferi...
Ochi-i răd și lui umb... ochii lui
ca doi...
CONST. RUȘO

Pășaniile soldatului Neață

de Neagu Rădulescu

Neață: Tu ai fost în țară?
Frit: Da, bine, bruder Neață.

Neață: Bine că te văd frate Frit, să-
nălos și vesel, că tare dor mîera de
tine.
Frit: Și mie bruder Neață! Aber să-ți
arăți ai zăle bruder!

Frit: Das ist bruder Giovanni und
das ist bruder Neață!
Neață: Bine ai venit frate talian Gio-
vanni! Să fie cu noroc! Că mult doream
să ne cunoaștem, că doar amândoi sîn-
tem nepoți dăi lu moș Traian!

Neață: Las' pe noi trei! De un o să-
radem noi trei mîșcăile lui Stalin,
să-mi xiceți mie Cătu!

Faptele săptămânii

DIN ȚARĂ

MAJESTATEA Sa Regele Mihai I, însoțit de d-l Mareșal Ion Antonescu, au vizitat, în ziua de 21 August, frontul din jurul Odesei. Cu această ocazie s'a ținut un consiliu de război la Comandamentul unității de acolo.

Suveranul și d-l Mareșal au stat de vorbă cu ofițerii și preotul militar, dorind să afle cum merge munca pentru creștinarea populației din aceste părți.

CA ȘI în celelalte săptămâni, Majestatea Sa Regina Elena, în ziua de 2 Septembrie a intrat să mângâie cu vorbe pe dragii ostași răniți. Suverana a vizitat spitalul din Sineia, unde bucuria răniților a fost nespus de mare. După ce S'a interesat de durerile răniților, a împărțit numeroase daruri.

CU OCAZIA înaintării în gradul de Mareșal, Conducătorul Statului Român a primit foarte multe telegrame de felicitări din străinătate, printre care sunt cele trimise de următoarele personalități: Fuehrerul Adolf Hitler, Ducele Mussolini și Conte Ciano, ministrul de externe al Italiei.

PRIN DECRET REGAL au fost decorați cu „Mihai Viteazul” clasa III, generalul de armată Eugen Ritter von Schobert și Erik Hansen, din ostirea germană, pentru meritele și munca ce au depus la cucerirea Bucovinei și Basarabiei.

ÎN ZIUA de 2 Septembrie s'a ținut un Consiliu de Miniștri sub președinția d-lui Mihai A. Antonescu, vicepreședintele Consiliului de Miniștri. S'a dat dispozițiuni ca regiunile lipsite de porumb și alimente să fie aprovizionate

de urgență și s'a făcut cunoscut Consiliului că legea invalidilor este terminată. Totodată s'a hotărât ca în ziua împlinirii primului an de domnie al M. S. Regelui Mihai să se facă rugăciuni în toate bisericile din țară.

INALT Prea Sfința Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, împreună cu cei 4 episcopi de sub conducerea sa și cu 50 preoți ardeleni au plecat pe pământul desrobii, spre a aduce fraților evinți de mângâiere sufletească. Se vor împărți cărți de rugăciuni, icoane și se va face astfel legătura dintre toți frații acestei țări și cei desrobiți.

GOSPODARI din toate părțile țării, în număr de 18.345, s'au înrolat în munca de ridicarea producției porumbului. Aceștia se străduiesc să împlinească sfaturile ce li s'au dat, spre a câștiga o recoltă cât mai mare și mai bogată.

Comunele sunt vizitate și cercetate de o comisie de specialiști, iar cele mai frumoase vor fi însemnate, iar proprietarii lor vor fi răsplătiți de d-l ministru al agriculturii, dându-li-se bani și diplome. Vor fi împărțiți peste 3 milioane lei.

MINISTERUL de Interne comunică: „Din ordinul d-lui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, se face cunoscut că dacă se va ivi vreun act de sabotaj săvârșit de comunisti, vor fi împușcați 30 comunisti evrei și 5 comunisti neevrei”.

MARELE STAT MAJOR a dat un comunicat prin care anunță că s'au primit diferite cereri dela cei care vor să lupte pe front, ca voluntari de război. Marele Stat Major aprobă aceste acte de patrioțism, însă recomandă să nu este nevoie de voluntari.

SECȚIA culturală a filmelor germane în România, de pe lângă legăția germană din Capitală, a hotărât să organizeze mai multe spectacole cu filme germane, pentru răniți din spitale. Primul spectacol a fost dat pentru cei 300 răniți dela spitalul instalat la câminul de ucenici din Obor.

MINISTERUL de Finanțe face cunoscut că începând dela 1 Noembrie 1941, monedele de 1 și 2 lei din metal de culoare albă nu mai au valoare. Cei ce au asemenea monede să le schimbe la administrațiile financiare sau percepții.

DE PESTE HOTARE

FUEHRERUL ADOLF HITLER și Ducele Mussolini s'au întâlnit între 25 și 29 August la marele cartier general al Fuehrerului. Cu această ocazie s'au discutat toate chestiunile în legătură cu mersul războiului și viitoarea organizare a Europei. Întâlnirea aceasta este de mare importanță. Ziarele din întreaga lume se ocupă de ea.

PRENTERE prizonierii bolșevici luați de germani au fost găsiți și copii de 15—16 ani.

ÎN ITALIA, grădine de flori ale palatului regal dela Neapole au fost transformate în grădini de zarzavat, pe timp de război, recolta fiind împărțită gratis familiilor nevoiașe din jurul palatului.

ÎN URMA ocupării Iranului, englezii și comunistii au început să se certe unul cu alții pentru pradă.

DEȘI JAPONIA este în război cu China, munca în interesul țării continuă. Astfel Japonia construiește o autostradă pe sub mare, care va lega două insule.

ÎN BULGARIA, poliția a descoperit o nouă organizație de spionaj la Varna, care lucrează pentru Rusia Comunistă.

ÎN INDIA, care-l stăpânește de englezi, populația se răsvrătește zilnic împotriva autorităților anglo-saxone, cerând independența Indiei.

ÎN FINLANDA au fost arestați toți deputații comunisti.

ÎN FRANȚA s'a hotărât a se lua măsuri contra comunistilor, spre a nu mai putea da naștere la conflicte. Un număr de comunisti au fost judecați și condamnați la moarte.

SCRIND despre războiul contra bolșevismului, ziarele italiene laudă eroismul ostașilor români.

Astfel, ziarul „Stampa” spune că „aviasta română a luptat cu îndârjire și eroism împotriva aviației bolșevice, care a suferit mari pierderi”.

De asemenea, că „infanteria română sare la baionetă cu un curaj de nedescris”.

Ascultați în fiecare zi dela 12.50—13.50 „Ora ostașilor la Radio”

Evenimente din război

Frontul antibolșevic din răsărit.

Întru cât primele știri venite în cursul nopții arătau că Moscova a trimis întăriri în trupe și armament pentru a susține ofensiva de degajare pe care restul armatelor sovietice o încearcă în centrul sectorului frontului de Est, s'a socotit necesar în cercurile militare germane să se precizeze că în niciun spațiu al frontului sovieticii n'au obținut succese.

Comandamentul german e deplin stăpân pe situație și operațiunile de-aici în nota prevederilor sale.

Pe frontul german din Est, câteva atacuri mai mici sovietice au dat greș. Vedete fluviale înarmate și vapoare de transport sovietice au fost nimicite de artileria germană pe Nipru. Au fost făcuți foarte numeroși prizonieri. În spațiul audic al lacului Imen înaintarea germană face prelungit progres deosebit, cu toate că trupele sovietice opun o rezistență dâră, care este însă zdrobită.

În sectorul de Nord, operațiunile au cucerit de suferit din cauza vremii rele și a unor mijloace de comunicație dificile. Din această cauză mișcările de trupe din regiunile mlaștinose s'au resimțit foarte mult. Totuși atacul german a frânt toate greutățile, reușind să nimicească mari unități sovietice, capturând o bogată pradă de război.

Dintre știrile amănunțite asupra operațiilor de pe frontul de Est, merită o deosebită atenție aceea că în luptele din Istmul Careliei, finlandezii au zdrobit complectamente divizia 43-a sovietică.

Prin ocuparea localității Bojajoko, armata finlandeză a ajuns la mai puțin de 40 km. de Petersburg.

În noaptea spre Joi, rezistența detașamentelor evreiești, a fost doborâtă de viguroasele atacuri ale armatelor finlandeze.

Urmarea acestor succese este că vechiul frontieră de dinainte de 1931 a fost alinată și restabilită de forțele militare ale mareșalului Baron v. Mannerheim.

Aceste ultime operațiuni militare au asigurat finlandezilor odată cu victoria și importante prăzi de război.

Între altele, nenumerate automobile și două mii de cai.

Entuziasmul publicului pentru izbăvirea forțelor militare finlandeze asupra U. R. S. S. nu mai cunoaște margini.

Totă Finlanda, deși vlăguită de război, este în sărbătoare.

Mareșalul Mannerheim, care a fost pentru a treia oară în câmpieră cu împotriva Rusiei, a adresat un ordin de zi

trupelor sale, vestindu-le victoria eliberării Finlandei și mulțumindu-le pentru luptele eroice susținute.

Frontul româno-german.

Cu prilejul luptelor din jurul Odesei, formațiunile de trupe române au ocupat uzina principală de distribuție a apei de băut, uzină care era fortificată și apărată de trupele sovietice de infanterie.

Distribuția apei de băut fiind întreruptă, situația alimentară a trupelor bolșevice încercuite la Odesa, care era și așa critică din cauza lipsei de provizii, a devenit și mai grea.

Înfăptuirile militare ale aeronauticii românești în cele două luni de război au stăruit un legitim interes în cercurile străine, care relevă, cu cifre certe, victoriile românești în spațiul aerian al luptelor anticomuniste.

Cele 458 aparate sovietice doborâte de aviatorii și artileristii mareșalului Antonescu, reprezintă numai o parte din eroismul și elanul adev. de poporul român, prin brava lui armată în cruciata anti-bolșevică.

Ziarele „Popolo di Roma” și „Stampa” scriu printre altele:

„Patrurile românești înaintate au atins cartierele industriale ale Odesei, unde bolșevicii au ardeat numeroase

trupe pentru umplerea guturilor. Bătălia Odesei a fost până azi glorios rezolvată de valoarea infanteriei românești, care a cucerit cu baioneta numeroase poziții dela periferia orașului.

„Dacă se ține seama de faptul că Rușii au lucrat acei ani la sistemul de apărare al Odesei și că tranșeele erau apărate cu arme de tot felul, se poate vedea care este valoarea cuceririi celui mai mare port sovietic de pe coasta Mării Negre.

„Împotriva enormei mase de soldați și de baraje de tot felul, armata română a dovedit vitejia și valorosul sa. Vizitând terenul cucerit până acum, se constată marea valoare a bătăliei dela Odesa.

Pe celelalte fronturi.

Lupta aviației germane contra teritoriului englez, precum și urmărirea metodică a convoaielor de vase pe mare, au urmat fără preget.

În Africa de Nord atacurile Axei sunt înecununate de succese.

În seaptea de Marți spre Miercuri, avioane italiene de bombardament în pieșă au atacat bazele aero-navaie din insula Malta.

Bombe de mare calibru și bombe incendiare au lovit obiectivele din portul La Valetta și de pe aerodromul Miskaba.

